
In 1999 werd er weer traditiegetrouw in de Noordpolder, de Zuidpolder en de Oostermeent door leden van de vogelwerkgroep geteld op de aanwezigheid van vogels. Dit onderzoek loopt nu al 27 jaar. In 1999 werden er in de Eempolders meer dan 130.000 vogels genoteerd.

Nico Klippel

Eempoldertellingen in 1999

Algemeen

Ook dit jaar lukte het niet om deze tellingen geheel dekkend te krijgen. Op drie data werd er een van de gebieden niet of niet volledig geteld. De afsplitsing van het reservaatgebied in de Noordpolder werd bijna volledig doorgevoerd, zodat hierdoor een beter inzicht verkregen kan worden. Doordat er nog wat nieuwe reservaatjes zijn ingericht, wordt helaas het onderscheid weer wat bemoeilijkt.

Grutto

Deelnemers/Tellingen

De telploeg bestond in het begin van het jaar uit 28 deelnemers. Door vertrek van 3 en instroom van 1 persoon bestond de telploeg eind 1999 uit 26 personen.

Telresultaten

Het aantal waargenomen soorten gaf in 1999 een daling te zien van 114 naar 109. Dit aantal is het saldo van 19 niet meer en 14 (op)nieuw waargenomen soorten. Het totale aantal getelde exemplaren van circa 130.000 betekende t.o.v. 1998 (154.000) een sterke achteruitgang. Deze sterke daling werd grotendeels veroorzaakt door een minder massaal voorkomen van de spreeuw en de diverse ganzen. De top tien daalde mede hierdoor van 132.000 naar 107.000 stuks en nam tevens qua aandeel af van 85% tot 83%.

Dit is het tweede jaar in successie waarin het aandeel van de top 10 daalde na jaren van stijging. Op zich is dit niet zo ongunstig.

Binnen de top 10 gaf de Kievit een verdere stijging te zien, evenals de meerkoet, knobbelzwaan, grutto, goudplevier en wilde eend. Opgemerkt moet worden dat het hier grotendeels om waarnemingen buiten het broedseizoen handelde. Opvallend is met name de sterke stijging bij de knobbelzwaan, die hiermede weer terug kwam in de top 10.

Zoals reeds opgemerkt gaven de ganzen een teruggang te zien. Deze teruggang schrijf ik mede toe aan de verstoring veroorzaakt door de "ganzenvlappers" die er gedurende de winter 1999/2000 tijdens de teldagen actief waren.

Waar in andere winters de polder direct westelijk van het reservaat altijd het favoriete fourageergebied voor de ganzen was, werd dit gebied gedurende deze winter vanwege de verstoring gemeden. Uit de top 10 verdween de houtduif. De teruggang bij deze soort is opmerkelijk en nog onduidelijk is wat hier de oorzaak van kan zijn.

Overige soorten

De ontwikkeling bij een aantal specifieke soorten voor dit gebied was (tussen [ ] de cijfers over 1998);

- Scholekster 493 [647]; de soort blijft teruglopen.
- Watersnip 7 [277]; het blijft met deze soort een treffer. Met het reservaat erbij zou je verwachten dat er regelmatig waarnemingen plaats vinden.
- Grutto met 3043 [2658]; opnieuw herstel na jaren van teruggang.
- Tureluur 268 [293]; helaas het derde jaar dat de soort afneemt.
- Kempshaan 277 [73]; bijna altijd wel buiten het broedseizoen in het reservaat met enkele exemplaren aanwezig.
- Wulp 524 [392]; begint ook een regelmatige gast te worden van de verschillende reservaat-gebieden.
- Veldleeuwerik 265 [297]; de teruggang bij deze soort blijft

zich doorzetten en bovendien waren de meeste waarnemingen van groepjes buiten het broedseizoen.

- Graspieper 810 [685]; verder herstel.
- Gele kwikstaart 21 [8]; de soort heeft vrijwel zeker weer gebroed in de Oostermeent.

- Witte kwikstaart 610 [591]; deze kwikstaart is altijd wel aanwezig.
- Blauwe reiger 961 [707]; verdere toename met name door de relatief zachte winter.
- Slobeend 123 [51]; voornamelijk in het reservaat.

Opmerkelijk is de waarneming in een van de reservaten van de kluut, die daar vermoedelijk ook tot broeden is gekomen.

Geheel nieuwe soorten die werden waargenomen waren de strandplevier (2 ex.), grote zilverreiger (1 ex.) en de grauwe klauwier (1 ex.).

Eempolder-tellingen 1998 / 1999	1998		1999							
	Totaal Aantal	Rang	Totaal Aantal	Rang	Noord Aantal	Rang	Oost Aantal	Rang	Zuid Aantal	Rang
Kievit	29461	2	31229	1	18235	1	4155	3	8839	2
Spreeuw	50838	1	30941	2	10425	2	6555	1	13961	1
Kolgans	16327	3	12261	3	7430	3	4828	2	3	62
Kokmeeuw	14292	4	12211	4	4986	4	239	13	6986	3
Grauwe Gans	8088	5	5937	5	4641	5	1266	4	30	40
Meerkoet	2039	10	3343	6	1900	8	356	8	1087	8
Knobbelzwaan	1848	12	3213	7	1712	7	261	11	1240	6
Grutto	2658	7	3043	8	2677	9	195	15	171	24
Goudplevier	2234	8	2752	9	2136	6	489	6	127	26
Wilde Eend	2058	9	2356	10	677	10	355	9	1324	5
Smient	756	19	2207	11	219	29	136	20	1852	4
Houtduif	4011	6	1744	12	262	21	723	5	759	10
Kauw	1821	13	1499	13	295	18	65	28	1139	7
Boerenzwaluw	1786	14	1369	14	547	14	200	14	622	13
Zwarte Kraai	1286	16	1356	15	436	15	125	21	795	9
Huismus	837	18	1315	16	439	13	122	22	754	11
Kleine Zwaan	1869	11	1067	17	391	16	2	60	674	12
Stormmeeuw	1190	17	1046	18	713	17	19	40	314	17
Brandgans	1773	15	1014	19	813	11	145	18	56	34
Blauwe Reiger	707	20	961	20	364	19	240	12	357	15
Totaal Top 10	132006		107286		54819		19404		37982	
Totaal	154656		129812		62859		22688		44265	
Aantal soorten		114		109		81		73		81